

[Schrøder.]

man gav sig ikke af med Omsvøb, saa der faldt haarde Knubs til begge Sider. Men det lykkedes alligevel Fabrikanterne at skaffe sig en hel Del af den Slags Folk, som nu det ærede Venstreparti ved dette Lovforslag vil sætte i Glas og Ramme med Udskriften: Maa ikke røres. Svendene saa sig om efter Hjælp, og hvem skulde de henvende sig til uden naturligvis til Venstrepartiet? de henvendte sig til Venstres Bestyrelse. Man maa jo erindre, at Venstre den Gang kæmpede for Friheden, for Kulturen og for Underklassens Fremgang; den Gang havde man ikke hittet paa, at Ordet Frihed skal betyde det samme som Skruebrækkerbeskyttelse. Nej, Formanden for Venstre, afdøde Christen Berg, svarede paa den Henvendelse, der kom om Hjælp: Det fremgaar af alle Sagens Dokumenter, at Kampem drejer sig først og fremmest om Arbejdernes Foreningsret; nu vel, saa støtter Venstre Arbejderne i denne Kamp for deres grundlovsmæssige Ret.

Der var ikke Tale om Lovbeskyttelse for de arbejdsvillige, der havde faaet paa Gummerne, nej, tværtimod, der kom betydelige Bidrag ude fra Landboerne, fra Gaardmænd og Husmænd, til de udelukkede herinde i København, og der var mange Landboere, der tog de københavnske Smedes Børn, ja, nogle tog hele Familier ud til sig for at støtte dem.

Ogsaa under den store Lockout i 1899 forekom der Masser af Beviser paa, at vi havde Venstres Sympati. Hele Venstrepressen med „Dannebrog“ i Spidsen — jeg skal ikke nævne Navne, men den Mand, der udgav dette Blad, var jo i sin Tid valgt paa det Grundlag, at han skulde sætte Bom for Socialismen — gik i Brechen for de udelukkede Arbejdere og stod paa deres Side i Kampen.

Naar man tager hele denne Venstres Fortid i Betragtning, falder det naturligt at spørge: Hvad er nu Aarsagen til Venstres forandrede Holdning overfor Arbejderne? Det kan ikke være de robuste Kampmidlers Skyld, for dem var Venstre jo i Fortiden slet ikke saa bange for; de er det heller ikke i Nutiden. Jeg skal lige med den højtærede Formands Tilladelse citere et Par enkelte Tilfælde, som er blevet nævnt i det Svar, der fremkom fra Landarbejderforbundet i Fjor, hvor der paa Spørgsmaalet, om de havde været ude for Brutalitet fra Arbejdsgivernes Side, blev svaret bl. a. følgende:

„Mødet i Hallund, Lørdag den 13. April 1918. Axel Sørensen, der var Taler

ved nævnte Møde, blev først nægtet Lokaler; da han derpaa arrangerede Mødet i det fri, var han Genstand for forskellige ubehagelige Overtaskelser, først af mere ufarlig Art, idet det kun drejede sig om Afbrydelser og Tilraab af fornærmende Art mod Taleren og Landarbejderforbundet, men dernæst var han Genstand for et mere farligt Angreb fra Chr. Jacobsen, Hallundbjerg, idet denne slyngede flere ret store Sten mod ham, og kun ved et rent Under lykkedes det ham at slippe helskindet derfra.“

Der nævnes Mødet i Brønderslev den 4. Maj 1918, hvor den samme Taler havde været ude for, at man først spærrede Døren for ham for at forhindre ham i at forlade Lokalet; derefter overfaldt man ham bagfra og tildelte ham forskellige Slag i Ansigtet, hvorved Næsen sprang op at bløde, to Fortænder sloges løse, og Overlæben hovnede stærkt op.

Det er altsaa ikke de robuste Kampmidler, der er Skyld i, at man fra den Side indtager en forandret Holdning overfor Arbejderne, for blandt de organiserede Arbejdere er nu en Gang den Slags Fremfærd en saga blott, vi behøver den heldigvis ikke mere. Det kan heller ikke skyldes, at der herinde i Byerne skulde være en fjendtlig Stemning overfor Landboerne. Det meget store Flertal af de organiserede Arbejdere er jo Børn af Gaardmænd og Husmænd, og en fjendtlig Holdning overfor Landboerne fra disse Menneskers Side, der er kommet ude fra Landet og er gaaet ind i Arbejdernes Organisationer, er ganske utænkelig og findes heller ikke. Det kan tænkes, at der er en politisk Aarsag. Socialdemokratiet var i Fortiden først og fremmest et Byparti, og Venstre havde jo for saa vidt Interesser fælles med os, fordi Byarbejderne hjalp Venstre til Magten her i Landet. Nu breder Socialdemokratiet sig ud over hele Landet, de opstiller deres egne Kandidater, de vil ikke mere nøjes med Venstres Kandidater og Venstres Politik, og saa er Kærligheden forbi. Jeg ved ikke, om der maaske i den Tugthuslov, som foreligger her, skulde være en politisk Gengældelse for den Udvikling, der dér er sket, men hvis det skulde være Tilfældet, forekommer det mig at være en meget unfair Gengældelse fra Venstrepartiets Side.

Men der kan jo desuden være en social og økonomisk Aarsag, saadan som bl. a. har faaet Udtryk i Kolindsund-Affæren, som tidligere er blevet omtalt her i Tinget. Om Kolindsund-Affæren kunde der skrives store og tykke Bøger, den